

❑ **Беларусь — Расія: ці адчуваецца ціск з боку «супердзяржавы»?** 2-я стар.

❑ **Праблема: у заняпадзе аказалася Нацыянальная бібліятэка Беларусі.** 4-я стар.

❑ **Жыхары беларуска-літоўскага памежжа наведваюць суседзяў «партизанскімі сцежкамі».** 2-я стар.

ВОЗГАДАЊЕ

УЗВЯДЗЕННЕ МАСТОЎ ПАМІЖ УСХОДАМ І ЗАХАДАМ — АДНА З АСНОЎНЫХ ЗАДАЧ ЕўРАПЕЙСКОЙ ДЫПЛАМАТЫІ

— Мая краіна поўная рашучасці ўнесці свой уклад у пабудову новых мастоў паміж Усходам і Захадам у вельмі аэмалівай Еўропе. Аб гэтым заявіў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Каралеўства Нідэрляндаў Жорж Альбер Мары Вееры ў час шчырнага ўрачнення ім даверчых грамад Пярэсідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку, якія адбыліся 21 лютага ў рэзідэнцыі кіраўніка нашай дзяржавы.

Паводле слоў дыпламата, на жаль, гістарычна аказалася так, што нашы народы не мелі магчымасці ахвочна паўнацэнна абмяні таварамі, так і ідэямі. І цяпер найбольш важным і перспектывным можа стаць супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Нідэрляндамі ў галіне сельскай гаспадаркі, якая з'яўляецца адной з вядучых у эканоміцы абодвух дзяржаў. Многата, на яго думку, можа дасягнуць і ў навуковым абмене паміж краінамі. Адным з неабходных для развіцця ўзаемаадносін фактараў дыпламатыі лічыцца таксама развіццё прыватнай ініцыятывы. У сувязі з гэтым пан Вееры запэўніў Аляксандра Лукашэнка, што і ўрад Нідэрляндаў, і суб'екты эканомікі краіны маюць намер заахочваць інвестыцыі ў беларускую эканоміку. Праўда, на думку пасла, для гэтага неабходна стварыць адпаведную прававую базу, каб звесці рызыку інвестараў да мінімуму.

Аляксандр Лукашэнка ў сваім выступленні адзначыў добрую інфармаванасць кіраўніка дыпламатычнай місіі Нідэрляндаў аб структуры беларускай эканомікі, што, на думку пасла, для гэтага неабходна стварыць адпаведную прававую базу, каб звесці рызыку інвестараў да мінімуму.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 79

Аб заснаванні ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі і зацвярджэнні Палажэння аб ганаровых дзяржаўных сцягах Рэспублікі Беларусі

Для заахавання за выдатныя дасягненні ў галіне дзяржаўнага, гаспадарчага і сацыяльна-культурнага будаўніцтва, ва ўмацаванні правапарадку і абараназдольнасці рэспублікі пастаўляю:

- Заснаваць ганаровыя дзяржаўныя сцягі Рэспублікі Беларусі.
- Закрэпдзіць прыкладзеннае Палажэнне аб ганаровых дзяржаўных сцягах Рэспублікі Беларусі.
- Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусі ў месячны тэрмін вызначыць парадак выбару ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусі А. ЛУКАШЭНКА.
15 лютага 1996 г., г. Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНА
Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі
ад 15 лютага 1996 г. № 79

ПАЛАЖЭННЕ

аб ганаровых дзяржаўных сцягах Рэспублікі Беларусі

- Ганаровыя дзяржаўныя сцягі Рэспублікі Беларусі заснаваныя як сімвал працоўнай і вайсковай доблесці і з'яўляюцца заахаваннем за асаблівыя дасягненні ў галіне дзяржаўнага, гаспадарчага і сацыяльна-культурнага будаўніцтва, ва ўмацаванні правапарадку і абараназдольнасці Рэспублікі Беларусі.
- Ганаровыя дзяржаўныя сцягі Рэспублікі Беларусі прысуджаюцца прадпрыемствам, арганізацыям, установам, іншым юрыдычным асобам, а таксама адміністрацыйна-тэрытарыяльным адзінкам, вайсковым часцям і падраздзяленням.
- Хадайніцтва аб прысуджэнні ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі прадпрыемствам, арганізацыям, установам і грамадскім аб'яднанням убуджаюцца адпаведнымі выканавым і распарадчымі органамі; вайсковым часцям і падраздзяленням — вышэйшымі ваеннымі камандаванням; раёнам, гарадам і іншым адміністрацыйна-тэрытарыяльным адзінкам — адпаведнымі вышэйшымі выканавым і распарадчымі органамі.
- Хадайніцтва прадстаўляюцца адпаведна ў міністэрствы, іншыя цэнтральныя органы кіравання, рэспубліканскія органы грамадскага аб'яднання, абласныя або Мінскі гарадскі выканавыя камітэты, разглядаюцца імі, затым уносяцца Прэзідэнту Рэспублікі Беларусі.
- Хадайніцтва аб прысуджэнні ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі прадпрыемствам, арганізацыям, установам, іншым юрыдычным асобам, якія знаходзяцца ў веданні міністэрстваў, іншых цэнтральных органаў кіравання, убуджаюцца адпаведнымі міністэрствам, іншымі цэнтральнымі органамі кіравання і прадстаўляюцца ў Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусі, затым уносяцца Прэзідэнту Рэспублікі Беларусі.
- Хадайніцтва аб прысуджэнні ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі абласным, гарадам, рэспубліканскім падпарадкаваным, рэспубліканскім органам грамадскага аб'яднання убуджаюцца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусі і уносяцца Прэзідэнту Рэспублікі Беларусі.
- Прысуджэнне ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі можа ажыццяўляцца па ініцыятыве Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі.
- Прысуджэнне ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі фарміруюцца Указамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі, якія абаронюцца ва ўстаноўленым парадку.
- Ганаровыя дзяржаўныя сцягі Рэспублікі Беларусі ўручаюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусі або па яго даручэнню і ад яго імя могуць уручацца:

— прэм'ер-міністрам Рэспублікі Беларусі і яго намеснікам;
— кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі і яго намеснікам;
— міністрам, кіраўнікам іншых цэнтральных органаў кіравання;
— дзяржаўным сакратаром Савета Бяспекі Рэспублікі Беларусі;
— кіраўніком спраў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі;
— старшынёй абласных і Мінскага гарадскога выканавых камітэтаў;
— 6. Уручэнне ганаровых дзяржаўных сцягоў Рэспублікі Беларусі праводзіцца ва ўрачыстым абстаноўцы.

Ганаровыя дзяржаўныя сцягі Рэспублікі Беларусі застаюцца ў калекцыях на пастаяннае заахаванне.

Крык душы
У РАСІЮ НЕ ДАЕДУ, А Ў БЕЛАРУСІ —
НІКОМУ НЕПАТРЭБНЫ

Не дай Бог нікому апынуцца ў такім становішчы, як я. 11 жніўня 1995 г. я трапіў пры выездзе з Мінска ў аўтакатастрофу. Спачатку больш месяца ляхаў у НДІ траўматалогіі, што знаходзіцца ў Курасоўшчыне, і па сённяшні дзень валяюся ў бальніцах. Цяпер ужо трэці раз класдуся ў Ляхавіцкую раённую — траўміраваны пазваночнік. На момант аварыі нідзе не працаваў, таму няма грошаў нават на ляркосты. Жыву ў маці, а яна інвалід II групы, пенсія 200.000 рублёў.

Зяртаўся па дапамогу ў Ляхавіцкі раёнвыканком. Там адказалі, што прасі дапамогі ў Расіі, хоць тут я пражываю з 1991 года.

Да гэтага скончыў у 1972 г. Вольскае тылавое вучылішча. Служыў да 1974 г., а потым ва Уладзівасток хадзіў у мора з рыбакімі. Дык што ж атрымліваецца? На радзіме я атрымаў траўму, страўні прадаждальнасць, а магчыма, стаў калектам на ўсё жыццё і не маю ніякай дапамогі. Ні ў адной краіне такога няма. У Расію выехаць таксама не магу, з 1993 года жыву без дакументаў, а тут, выхадзіць, нікому не патрэбны. Прашу апублікаваць пісьмо пра маё становішча. Мне яшчэ толькі 47 гадоў.

Анатоль МАРСКІ.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

в. Федзюкі, Ляхавіцкі раён.

Уладзімір Сяньюко: «Адносіны паміж Беларуссю і Расіяй развіваюцца паспяхова, хоць і няпроста»

3 міністрам замежных спраў Беларусі Уладзімірам Сяньюко гутарыць карэспандэнт «Інтэрфакса» Вячаслаў Зянёўковіч

— Уладзімір Лявонавіч! Як бы вы ахарактарызавалі сённяшняе становішча беларуска-расійскіх адносін? Асабліва цікава было б пачуць вашу ацэнку іх развіцця пасля стварэння ў студзені мінулага года мытнага саюза двух краін і петаім — ліквідацыі кантрольна-прапускіх пунктаў на граніцы паміж імі.

— Наогул, адносіны паміж Беларуссю і Расіяй развіваюцца паспяхова, хоць і няпроста.

Яшчэ некалькі гадоў таму цяжка было ўявіць, што пасля распаду Саветаў Саюза ў 1991 годзе працэс «збірання камяняў» будзе праходзіць так цяжка. Здавалася, што духоўная, культурная, эканамічная, кавасць характэрных рысў нашых народаў павінны былі быць тымі прадпачыткамі, якія, пры наяўнасці добрай волі «знізі» і палітычнай волі кіраўніцтва Беларусі і Расіі, могуць спрацаваць хутка і эфектыўна. Не, гэтага не адбылося. Хоць шчыра добрая воля палітычнага кіраўніцтва абедзвюх краін да цеснага супрацоўніцтва ва ўсіх галінах: палітычнай, эканамічнай, ваеннай, культурнай ёсць.

Сённяшні стан беларуска-расійскіх адносін пакуль не выклікае поўнага задавальнення з абодвух бакоў, паколькі іменні Расіі і Расіі, на жаль, разыходзяцца з рэчаіснасцю.

Год таму ў ходзе візіту ў Мінск прэзідэнта Расіі Б. Ельцына быў зроблены значны крок на шляху да эканамічнай інтэграцыі. Пра рэалізацыю падпісаных тады пагадненняў была праведзена вялікая работа. Аднак, на мой погляд, галоўная, эканамічная мэта стварэння мытнага саюза дасягнута не была. Ва ўсім разе эфектыўнасць рэалізацыі намечаных планаў не задавальняе ні Беларусі, ні Расію.

Прычым там шмат. Не заўсёды, на жаль, можна хутка і паспяхова матэрыялізаваць зразумелую і высякародную мэта. Ступень эфектыўнасці ў беларуска-расійскіх адносін пакуль паступова нарастае. Але для мяне відавочна, што гэты працэс будзе ісці паступова. Не можа быць размовы пра які-небудзь развалюшчыя, радыкальныя перамены.

Разам з тым лічу, што прызначана на канец лютага першы афіцыйны візіт Прэзідэнта Беларусі А. Р. Лукашэвіча ў Расію значна павялічвае на далейшы характар двухбаковых адносін.

Радуе тое, што падрыхтоўка візі-

ту ідзе вельмі актыўна. Адначасу, што ў ходзе папярэдніх кансультацый паміж бакамі ўзятае німала праблем.

А адсутнасць праблем на перагаворах азначае б, што адзін з бакоў не адстойвае сваіх інтарэсаў... Даволі часта даводзіцца чуць не зусім аб'ектыўныя ацэнкі сённяшняга стану беларуска-расійскіх адносін. У Заходняй Еўропе, напрыклад, многія гавораць пра нібыта сядзюмую «задачу» Беларуссю свайго суверэнітэту, самаліквідацыю незалежнасці краіны з мэтай далучэння яе да Расіі. Гэта зусім не так. Размова ідзе не аб якім-небудзь дзяржаўным аб'яднанні Беларусі і Расіі. Тым больш, што гэта зусім нерэальна як з-за пазіцыі Крамля, так і з-за пазіцыі Мінска. Улічваючы заявы афіцыйных прадстаўнікоў Расіі, якія з навагай адносяцца да суверэнітэту Беларусі, можна зрабіць выснову, што расіянне хочучы супрацоўнічаць з Беларуссю менавіта як з самастойнай дзяржавай.

Асноўная мэта будучага візіту ў Маскву Прэзідэнта Беларусі — якасна палепшыць эканамічныя супрацоўніцтва нашых краін. У двухбаковых адносінх назаслабляе шмат нявырашаных пытанняў, праблем у сферы ўзаемаарэацыі. Але вельмі інтэнсіўная работа экспертаў, прадстаўнікоў абодвух урадаў, здаецца, дае свой плён, і ў ходзе будучай паездкі кіраўніцтва нашай рэспублікі ў Маскву ўзвядуцца фінансавыя прэтэнзіі, спадзяюся, будучы ўрэгуляваны. Перш за ўсё, расійскім бокам будзе пагашана пазыка за пастаўленаму прадукцыі беларускага ваенна-прамысловага комплексу, а беларускім — за імпартаванага энерганосбіты. Акрамя таго, Беларусі, відаць, атрымала кампенсацыю за нанесеныя экалагічны ўрон, звязаны з часовым разлікам імянам на тэрыторыі расійскай-ядзерных ракет стратэгічнага прызначэння.

Для далейшага развіцця двухбаковых адносін пытанне аб ўрэгуляванні фінансавых прэтэнзій будзе мець першаступеннае значэнне, паколькі гэта створыць аснову для далейшага супрацоўніцтва, у тым ліку ў сферы павелічэння імпарту энерганосбіты ў Беларусі. Агульнае суму ўзаемнай завінавачанасці перавышае адзін мільярд долараў.

3 пункт гледжання кіраўніцтва знешнепалітычнага ведамства, як вы ацэньваеце ход выканання абавязкова краінамі абавязанасці пагаднення аб стварэнні мытнага саюза Беларусі і Расіі?

— Вядома, мэта зразумелая. Гаворка ідзе аб эканамічнай інтэграцыі абедзвюх дзяржаў. Але калі гаварыць аб некаторых дэталях мытнага пагаднення, то яны ў поўнай меры не вы-

конаваюцца ў першую чаргу расійскім бокам. Калі, напрыклад, гаварыць аб пастаўках у Беларусі расійскіх энерганосбітаў, то насуперак умовам мытнага саюза Беларусі не атрымлівае іх на ўнутрырасійскіх цэнках, а распаўсалава па кошту, як практычна на роўны суветанам.

— Вядома, што гэта не адзіны выпадак парушэння расійскім бокам умоў пагаднення аб мытным саюзам. Але ў сваю чаргу і Беларусі значна пазіліла мытныя пошліны на імпарце аўтамабіляў заходняй вытворчасці, што супярэчыць канцэпцыі мытнага саюза. Ці магчыма ў такіх умовах эфектыўная работа мытнага саюза?

— Дэзэні беларускага боку былі прадктыўна вымушанай неабходнасцю. Гэта была рэакцыя ў адказ, якую нельга назваць помстаў. Гэта — лагічны, нармальны адказ на дзеянні нашых эканамічных партнёраў.

Нельга супастаўляць маштабы эканамічных акцый, пра якія мы гаворым. Беларусі не можа быць у выйгрышы ад падобных дзеянняў. Яна толькі імкнецца не апынуцца ў талітаным прайгрышы.

Безумоўна, такіх дзеянняў абодвух бакоў не замалоўваюць саму ідэю мытнага саюза. Але, відаць, не можа быць і размовы, каб абедзве дзяржавы адмовіліся ад імкнення да эканамічнай інтэграцыі. Наводзіць у бакоў нават не спрабуе ўзняць пытанне аб данасцыі пагаднення аб мытным саюзам. І Беларусі, і Расіі добра разумеюць, што мэта саюза вельмі высакародная.

Успэшы, што рана ці позна абодва бакі прыйдуць да стварэння палітычнага мытнага саюза. Відаць, для гэтага спатрэбіцца толькі крыху больш часу, чым меркавалася раней.

Першы этап мытнага саюза мы выйшлі, хоць яго палажэнні часта не выконваліся на практыцы. Цяпер гаворым аб рэалізацыі другога этапу... Успэшы, што, нягледзячы на «прабуксыі», абавязком краінам трэба прытрымлівацца курсу на эканамічную інтэграцыю. Мы павінны ісці гэтым шляхам. Нават калі нешта не атрымаецца адразу, абавязкова атрымаецца потым — з другога, трэцяга разу...

Для мяне зусім відавочна, што альтэрнатыўны развіццю цесных беларуска-расійскіх адносін няма. Няма альтэрнатыў і развіццю цеснага супрацоўніцтва з іншымі незалежнымі дзяржавамі, якія ўзніклі ў выніку распаду СССР.

— Чым жа галоўныя праблемы дыялогу паміж Масквой і

Мінскам? Беларусі адчувае ціск з боку супердзяржавы?

— Праблемы існуюць выключна эканамічнага характару.

Калі разглядаць канкрэтныя выпадкі ўрэгулявання ўзаемных прэтэнзій, ёсць толькі рознагалосі ў падыходах да метадалогіі ўважэння даў-гоў у адносінх да абодвух бакоў. Я не скажу бы, што Расія «цісне» на Беларусі, хоць у апошнія гады былі такія спробы. Не ўпэўнены, што яны мелі мэтанакіраваны дзяржаўны характар. Гэта, на мой погляд, было толькі праўленнем пэўных ведамасных інтарэсаў.

— У дыялогу з Расіяй Беларусі бок заўсёды мае «у запасе» які-небудзь варыянт уступак? Нейкі так такім «запасам» былі два ваенныя аб'екты — Ганцавіцкая і радыёаэкацыйная станцыя і пункт сувязі па кіраванні атаманым падводным флотам Расіі на Балтыцы і ў Паўночнай Атлантыцы...

— Не думаю, што ў ходзе перагаворнага працэсу з Расіяй заўсёды трэба што-небудзь мець «у запасе».

Беларусі імкнецца будаваць свае адносіны з Расіяй на аснове палітычнага даверу. Але пры гэтым заўсёды трэба памятаць, калі гаворым пра цесныя адносіны Беларусі і Расіі, трэба выхадзіць з разумення таго, што нашы рэспублікі не трэба разглядаць як нейкую гіру на нагах нашай вялікай усходняй суседкі. Упэўнены, што Беларусі сёння з'яўляецца стратэгічным партнёрам Расіі. А за стратэгічным партнёраства трэба плаціць.

— Вы маеце на ўвазе плату за стратэгічнае партнёраства па прыкладу адносін СССР і Фінляндыі, калі ў свой час Масква ставіла прыклад для гэтай скандынаўскай краіны вельмі льготныя ўмовы для эканамічнага супрацоўніцтва?

Вельмі ўдалых прыкладаў тут, відаць, няма, калі ўлічваць часам унікальныя асаблівасці беларуска-расійскага ўзаемадзеяння. Разам з тым, хацелася б асобна адзначыць, што характар адносін Беларусі і Расіі не дазваляе прымяняць у дадзеным канкрэтным выпадку нейкія аналогіі.

— Стратэгічнае супрацоўніцтва з Расіяй для Беларусі, на ваш погляд, безальтэрнатыўнае? Ці магчыма які-небудзь іншыя варыянты ў выпадку, калі Масква паранейшаму будзе не зусім разумець значнасць ролі партнёраства з Беларуссю?

— У эканамічных адносінх у Беларусі шырокая палітры альтэрнатыўных варыянтаў няма. Наша рэспубліка ў апошнія гады вяла свядомую лінію на эканамічную інтэграцыю з Расіяй. Пошукі альтэрнатыўных партнёраў вельмі цяжкія, хоць бы таму, што многія віды прадукцыі беларускіх прадпрыемстваў па якасных характэрыстыках і тэхналагічным узроўню пакуль адпавядаюць ад аналагаў заходняй вытворчасці. Акрамя таго, заходні рынак збыту даволі жорстка размеркаваны паміж мясцовымі суб'ектамі гаспадарання. Існуюць шматлікія квоты, якія перашкаджаюць рэалізацыі беларускіх тавараў на заходнім рынку.

У той жа час любая дзяржава не можа ў доўгатэрміновым плане абараніцца толькі на аднаго партнёра. Не выпадкова, што менавіта таму кіраўніцтва Беларусі свядома праводзіць курс на дасягненне ў перспектыве збалансаванасці асноўных вектараў нашай знешняй палітыкі.

— Як вы лічыце, наперадзі візіт Прэзідэнта Беларусі ў Расію ў Крамлі з'явілася разуменне неабходнасці «плаціць» за стратэгічнае партнёраства з Беларуссю?

— Даць дакладную ацэнку тут цяжка. Будучы, парэактыі такога разумення будзе набіраць сілу.

— У Расіі бытуе папулярная прыказка: «Гром не грывіне — мужык не перахрысціцца». Можна, Беларусі трэба было праз які-небудзь акцыю даць Расіі зразумець, што неабходна плаціць за стратэгічнае партнёраства? І калі Масква не зразумее гэтага, то Беларусі можа папашуць сабе іншая партыя ў асобе адной з краін НАТО?

— Не думаю, што адна або дзве акцыі прывядуць да разумення Расіяй неабходнасці адпаведным чынам «цінаць» стратэгічнае партнёраства з Беларуссю. Гэтым можа садзейнічаць толькі зразумелая і настойлівая пазіцыя Мінска, якая мэтанакіравана, настойліва і паслядоўна будзе выказваць нашым партнёрам у Расіі ў ходзе перагаворнага працэсу.

Вам не здаецца, што заявы лідэраў шэрагу ўсходнеўрапейскіх дзяржаў аб намеры ўступіць у НАТО палітычна выдзяляе Беларусі, бо гэта прымушае Маскву задумацца над праблемамі стратэгічнага партнёраства з Беларуссю? Калі Беларусі сапраўды стане буйранай зонай паміж Расіяй і Захадом, тады, магчыма, Расія ўзвядоміць неабходнасць плаціць за супрацоўніцтва...

— Калі Расія стане эканамічна квітнечай дзяржавай, будзе працэс вырашання праблемы...

Што ж датычыць перспектывы пашырэння НАТО, то, упэўнены, расійскія ваенныя ўжо сёння выдатна разумеюць, што азначае Беларусі з пункту гледжання стратэгічнай расстаноўкі сіл у Еўропе.

Уладзімір Лявонавіч! 3 дня беларускага саміта 1991 года кіраўнік ак Беларусі, так і Расіі пастаянна гавораць аб неабходнасці інтэграцыі. Тым не менш, калі ў 1991 годзе Беларусі пастаўляла амаль 80 працэнтаў ў расійскай у сабе прадукцыі ў Расію, то ў 1995 годзе гэты паказчык упай прыкладна да 50 працэнтаў. Многія з заключаных двухбаковых пагадненняў на практыцы не выконваюцца. Ці не з'яўляецца фанфарна інтэграцыі шырмай для ажыццяўлення чылізаванага «бракаразводнага працэсу»?

— Было б няправільна характарызаваць беларуска-расійскія адносіны як рэінтэграцыйныя. Паўтарю: гаворка ідзе менавіта аб эканамічнай інтэграцыі ў першую чаргу. Не думаю, што расіянне або беларусы скарыстоўваюць, як вы выказаліся, «фанфары інтэграцыі» для разводу... Проста нішто ў 1991 годзе не чакаў, што пошук новай паліформы сувязей двух бакоў будзе настолькі цяжкім.

Цяпер, напрыклад, ужо немагчыма адрадыць ранейшую, агульнасаяюзную схему работы гіганта аймачнай індустрыі — Мінскага трактарнага завода. Вельмі розныя ў рэспубліцы беларуска-расійскія гаспадарствы і эканамічныя ўмовы гаспадарання...

Супрацоўніцтва двух дзяржаў, эканамікі якіх знаходзяцца ў крыіс-ных сітуацыях, заўсёды больш складанае, чым узаемадзеянне эканамічных развітых краін.

— У ходзе свайго наяднага двухдзённага афіцыйнага візіту ў Мінск міністр замежных спраў Расіі Я. Прымакоў на сустрэчах з журналістамі некалькі разоў паўтарыў фразу аб немагчымасці аднаўлення СССР «у тым выглядзе, у якім ён існаваў». На ваш погляд, чаму кіраўніцтва знешнепалітычнага ведамства Расіі заўсёды аб гэтым менавіта ў Мінску і ці не азначаюць яго словы, што Саветскі Саюз можа быць адноўлены «не ў тым выглядзе, у якім існаваў»?

— Нікто сёння не скажа, ні ўсёх, ні сам сабе, аб магчымасці стварэння канфедэратыўнай або федэратыўнай дзяржавы, якая будзе складацца з Расіі і іншых краін Садружжасці. Гэта зрабіць нерэальна. Беларуская кіраўніцтва не праводзіць лінію на стварэнне унітарнай дзяржавы на базе постсавецкіх рэспублік. Упэўнены, што такую лінію не праводзіць і Расія...

«ПАРТЫЗАНСКІМІ СЦЕЖКАМІ» ДАВОДЗІЦА НАВЕДВАЦІ СУСЕДЗЯЎ ЖЫХАРАМ БЕЛАРУСКА-ЛІТОВСКАГА ПАМЕЖЖА

У свой час назва чыгуначнай станцыі Гадзішчкі не сыходзіла са старога назак. Нарэшце беларускі літоўскі бак знайшлі поўнае паразуменне ў вызначэнні прыналежнасці гэтай станцыі, якая апынулася на самай мяжы інтэграцыі. Мы павінны ісці гэтым шляхам. Нават калі нешта не атрымаецца адразу, абавязкова атрымаецца потым — з другога, трэцяга разу...

Для мяне зусім відавочна, што альтэрнатыўны развіццю цесных беларуска-расійскіх адносін няма. Няма альтэрнатыў і развіццю цеснага супрацоўніцтва з іншымі незалежнымі дзяржавамі, якія ўзніклі ў выніку распаду СССР.

— Чым жа галоўныя праблемы дыялогу паміж Масквой і

Мінскам? Беларусі адчувае ціск з боку супердзяржавы?

— Праблемы існуюць выключна эканамічнага характару.

Калі разглядаць канкрэтныя выпадкі ўрэгулявання ўзаемных прэтэнзій, ёсць толькі рознагалосі ў падыходах да метадалогіі ўважэння даў-гоў у адносінх да абодвух бакоў. Я не скажу бы, што Расія «цісне» на Беларусі, хоць у апошнія гады былі такія спробы. Не ўпэўнены, што яны мелі мэтанакіраваны дзяржаўны характар. Гэта, на мой погляд, было толькі праўленнем пэўных ведамасных інтарэсаў.

— У дыялогу з Расіяй Беларусі бок заўсёды мае «у запасе» які-небудзь варыянт уступак? Нейкі так такім «запасам» былі два ваенныя аб'екты — Ганцавіцкая і радыёаэкацыйная станцыя і пункт сувязі па кіраванні атаманым падводным флотам Расіі на Балтыцы і ў Паўночнай Атлантыцы...

— Не думаю, што ў ходзе перагаворнага працэсу з Расіяй заўсёды трэба што-небудзь мець «у запасе».

Беларусі імкнецца будаваць свае адносіны з Расіяй на аснове палітычнага даверу. Але пры гэтым заўсёды трэба памятаць, калі гаворым пра цесныя адносіны Беларусі і Расіі, трэба выхадзіць з разумення таго, што нашы рэспублікі не трэба разглядаць як нейкую гіру на нагах нашай вялікай усходняй суседкі. Упэўнены, што Беларусі сёння з'яўляецца стратэгічным партнёрам Расіі. А за стратэгічным партнёраства трэба плаціць.

— Вы маеце на ўвазе плату за стратэгічнае партнёраства па прыкладу адносін СССР і Фінляндыі, калі ў свой час Масква ставіла прыклад для гэтай скандынаўскай краіны вельмі льготныя ўмовы для эканамічнага супрацоўніцтва?

Вельмі ўдалых прыкладаў тут, відаць, няма, калі ўлічваць часам унікальныя асаблівасці беларуска-расійскага ўзаемадзеяння. Разам з тым, хацелася б асобна адзначыць, што характар адносін Беларусі і Расіі не дазваляе прымяняць у дадзеным канкрэтным выпадку нейкія аналогіі.

— Стратэгічнае супрацоўніцтва з Расіяй для Беларусі, на ваш погляд, безальтэрнатыўнае? Ці магчыма які-небудзь іншыя варыянты ў выпадку, калі Масква паранейшаму будзе не зусім разумець значнасць ролі партнёраства з Беларуссю?

— У эканамічных адносінх у Беларусі шырокая палітры альтэрнатыўных варыянтаў няма. Наша рэспубліка ў апошнія гады вяла свядомую лінію на эканамічную інтэграцыю з Расіяй. Пошукі альтэрнатыўных партнёраў вельмі цяжкія, хоць бы таму, што многія віды прадукцыі беларускіх прадпрыемстваў па якасных характэрыстыках і тэхналагічным узроўню пакуль адпавядаюць ад аналагаў заходняй вытворчасці. Акрамя таго, заходні рынак збыту даволі жорстка размеркаваны паміж мясцовымі суб'ектамі гаспадарання. Існуюць шматлікія квоты, якія перашкаджаюць рэалізацыі беларускіх тавараў на заходнім рынку.

У той жа час любая дзяржава не можа ў доўгатэрміновым плане абараніцца толькі на аднаго партнёра. Не выпадкова, што менавіта таму кіраўніцтва Беларусі свядома праводзіць курс на дасягненне ў перспектыве збалансаванасці асноўных вектараў нашай знешняй палітыкі.

— Як вы лічыце, наперадзі візіт Прэзідэнта Беларусі ў Расію ў Крамлі з'явілася разуменне неабходнасці «плаціць» за стратэгічнае партнёраства з Беларуссю?

— Даць дакладную ацэнку тут цяжка. Будучы, парэактыі такога разумення будзе набіраць сілу.

— У Расіі бытуе папулярная прыказка: «Гром не грывіне — мужык не перахрысціцца». Можна, Беларусі трэба было праз які-небудзь акцыю даць Расіі зразумець, што неабходна плаціць за стратэгічнае партнёраства? І калі Масква не зразумее гэтага, то Беларусі можа папашуць сабе іншая партыя ў асобе адной з краін НАТО?

— Не думаю, што адна або дзве акцыі прывядуць да разумення Расіяй неабходнасці адпаведным чынам «цінаць» стратэгічнае партнёраства з Беларуссю. Гэтым можа садзейнічаць толькі зразумелая і настойлівая пазіцыя Мінска, якая мэтанакіравана, настойліва і паслядоўна будзе выказваць нашым партнёрам у Расіі ў ходзе перагаворнага працэсу.

Вам не здаецца, што заявы лідэраў шэрагу ўсходнеўрапейскіх дзяржаў аб намеры ўступіць у НАТО палітычна выдзяляе Беларусі, бо гэта прымушае Маскву задумацца над праблемамі стратэгічнага партнёраства з Беларуссю? Калі Беларусі сапраўды стане буйранай зонай паміж Расіяй і Захадом, тады, магчыма, Расія ўзвядоміць неабходнасць плаціць за супрацоўніцтва...

— Калі Расія стане эканамічна квітнечай дзяржавай, будзе працэс вырашання праблемы...

ЗАЦВЕРДЖАНА Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 12 лютага 1996 г. № 63

ПАЛАЖЭННЕ АБ ПРЭЗІДЭНЦІМ САВЕЦЕ

1. Прэзідэнт савет з'яўляецца пастаянным дэючым кансультацыйным органам пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

2. Прававую аснову дзейнасці Прэзідэнтскага савета складаюць Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, законы Рэспублікі Беларусь, указы і распараджэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, а таксама гэтак Палажэнне.

3. Асноўнай задачай Прэзідэнтскага савета з'яўляецца распрацоўка прапанов па фарміраванні і рэалізацыі ўнутранай і знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь, удасканаленню механізмаў ажыццяўлення стра-тэгіі агульнанацыянальнага развіцця Рэспублікі Беларусь, павышэнню эфектыўнасці дзейнасці органаў выканаўчай улады.

4. Дзейнасцю Прэзідэнтскага савета кіруе Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

5. Члены Прэзідэнтскага савета зацверджваюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь з ліку вядомых вучоных, аўтарытэтных грамадскіх дзеячаў, кіраўнікоў палітычных партый і рухаў, грамадскіх і рэлігійных аб'яднанняў і прымаюць удзел у яго рабоце на грамадскіх асновах.

6. Прэзідэнт савет ажыццяўляе сваю дзейнасць выхадзіць з укладзеных на яго задач.

7. Пасяджэнні Прэзідэнтскага савета праводзяцца пад старшынствам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, які правіла, не радзей аднаго разу ў месяц.

8. Для падрыхтоўкі пасяджэнняў і разглядаемых на іх пытанняў, правядзення экспертных і аналітычных работ Прэзідэнт савет можа ствараць рабочыя групы. Стварэнне рабочых груп афармляецца распараджэннімі кіраўніа Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

9. Інфармацыйна-аналітычнае забеспячэнне дзейнасці Прэзідэнтскага савета ажыццяўляецца структурным падраздзяленнем Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

10. Арганізацыйна-тэхнічнае забеспячэнне пасяджэнняў Прэзідэнтскага савета ўскладзецца на сакратарыят Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

11. Асноўнымі задачамі Савета з'яўляюцца: распрацоўка прапанов па каардынацыі дзейнасці мясцовых органаў выканаўчай улады па рэалізацыі дзяржаўнай сацыяльна-эканамічнай палітыкі, выкананню рашэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскіх праграм; забеспячэнне адзінаства дзеянняў цэнтральных і мясцовых органаў выканаўчай улады па пытаннях сацыяльнай абароны насельніцтва; забеспячэнне збалансаванага падыходу і ўліку рэгіянальных інтарэсаў пры падрыхтоўцы важнейшых сацыяльна-эканамічных рашэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь; вырацоўка прапанов па карэкцыроўцы дзяржаўнай сацыяльна-эканамічнай палітыкі з улікам поплу яе рэалізацыі ў рэгіёнах.

12. Старшынёй Савета з'яўляецца Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

ПАСТАНОВА

КАБІНЕТА МІНІСТРАў РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 89

АБ МІЖНАРОДНЫМ АРБІТРАЖНЫМ СУДЗЕ ПРЫ БЕЛАРУСКАЙ ГАНДЛЁВА-ПРАМЫСЛОВАЙ ПАЛАЦЕ

Прызначыў неабходнасць наўнясці ў Рэспубліцы Беларусь Міжнароднага арбітражнага (траейскага) суда як адной з асноўных умоў ажыццяўлення знешнеэканамічнай дзейнасці і ў мэтах выканання прынятых рэспублікай міжнародных абавязанасцяў, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Прыняць да ведама, што:

1.1. Міжнародны арбітражны суд пры Беларускай гандлёва-прамысловай палаце з'яўляецца пастаянным дэючым

Аб паводках папярэджвае Міністэрства па надзвычайных сітуацыях

НАС НАВЕДАЛА МІСІЯ МВФ...

Ірына ШАНЦАВА, БелаПАН

